

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ

नांदेड— ४३१६०६ (महाराष्ट्र)

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY

NANDED-431606, MAHARASHTRA STATE, INDIA.

Established on 17th September 1994 - Recognized by the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'A' Grade

ACADEMIC (1-BOARD OF STUDIES) SECTION

Phone: (02462) 229542

Fax : (02462) 229574

Website: www.srtmun.ac.in

E-mail: bos.srtmun@gmail.com

मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी
स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे CBCS Pattern
नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष
२०१७-१८ पासून लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक ३ मे २०१७ रोजी संपन्न झालेल्या ३८व्या मा. विद्या परिषद बैठकीतील विषय क्र.१२४/३८-२०१७ च्या ठरावानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या संलग्नित महाविद्यालयांतील मानवविज्ञान विद्याशाखेतील पदवी स्तरावरील द्वितीय वर्षाचे खालील विषयांचे C.B.C.S. (Choice Based Credit System) Pattern नुसारचे अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ पासून लागू करण्यात येत आहेत.

- १) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—इंग्रजी (अनिवार्य, द्वितीय भाषा अतिरिक्त, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- २) बी.ए.—हिंदी (ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ३) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—कन्नड (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ४) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—मराठी (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ५) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—पाली (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ६) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी.—संस्कृत (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ७) बी.ए./बी.कॉम./बी.एस्सी./बी.एफ.ए./बी.एस.डब्ल्यू—उर्दू (द्वितीय भाषा, ऐच्छिक)—द्वितीय वर्ष
- ८) बी.ए.—फॅशन डिझाईन—द्वितीय वर्ष
- ९) बी.ए.—अर्थशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १०) बी.ए.—भूगोल—द्वितीय वर्ष
- ११) बी.ए.—इतिहास—द्वितीय वर्ष
- १२) बी.ए.—मानव हक्क—द्वितीय वर्ष
- १३) बी.ए.—ग्रंथालय व माहितीशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १४) बी.ए.—जनसंवाद व पत्रकारिता—द्वितीय वर्ष
- १५) बी.ए.—सैनिकशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १६) बी.ए.—तत्त्वज्ञान—द्वितीय वर्ष
- १७) बी.ए.—राज्यशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १८) बी.ए.—मानसशास्त्र—द्वितीय वर्ष
- १९) बी.ए.—लोकप्रशासन—द्वितीय वर्ष
- २०) बी.ए.—समाजशास्त्र—द्वितीय वर्ष

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील बाब ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड — ४३१ ६०६.

जा.क्र.: शैक्षणिक—०१/परिपत्रक/पदवी—सीबीसीएस अभ्यासक्रम/
२०१६-१७/८४

दिनांक : ०७.०६.२०१७.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीस्तव :

- १) मा. कुलसचिव यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळ यांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) उपकुलसचिव, पदव्युत्तर विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) साहाय्यक कुलसचिव, पात्रता विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ६) सिस्टम एक्सपर्ट, यू.जी.सी. कक्ष, प्रस्तुत विद्यापीठ.

स्वाक्षरित / —

उपकुलसचिव

शैक्षणिक (१—अभ्यासमंडळ) विभाग

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड.

**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY,
NANDED**

SYLLABUS

HISTORY

Semester Pattern

(Choice Base Credit System)

B.A. Second Year

(With Effective from 2017-2018)

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
CBCS Pattern in the Subject of
HISTORY
B.A. Second Year
(Effective from 2017-2018)

Semester - III

Paper No.	Title of the paper	Internal Marks	External Marks
V	History of Medieval India (1526-1707 A.D.) OR History of Maratha (1630-1707 A.D.)	35	40
VI	History of British India (1757-1857 A.D.) OR Socio-Religious Reform Movement in India	35	40
SEC-I	Tourism	25	25

Semester - IV

Paper No.	Title of the paper	Internal Marks	External Marks
VII	History of Medieval India (1526-1707 A.D.) OR History of Maratha (1630-1707 A.D.)	35	40
VIII	History of British India (1757-1857 A.D.) OR Socio-Religious Reform Movement in India	35	40
SEC-II	Tourism	25	25

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year

Semester – III

History of Mediaeval India (1526 to 1707A.D.)

Paper – V

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Total Marks -75	
	Period	Marks
1) <u>Sources</u> Archeological & Literary	10	15
2) <u>Establishment and consolidation of Mughal Empire.</u> Babar, Akbar & Aurangzeb	15	20
3) <u>Mughal Relation With.</u> Rajput, Maratha & Sikha	10	15
4) <u>Mughal Polity.</u> Administrative Structure, Mansabdari & jagirdari system	10	15
5) <u>Mughal Ruling classes.</u> Ulema, Nobility, Jamindar.	10	10

Books for Reference

- १) भिडे गजानन, नलावडे, नाईकनवरे, मध्ययुगीन भारत, फडके प्रकाशन, कोल्हापुर, २००२.
- २) आचार्य धनंजय, भारताचा इतिहास (प्रारंभ ते १७६१), श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००९.
- ३) कठारे अनिल, मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, १००० ते १७०७ प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव, २०१३.
- ४) कठारे अनिल, मोगलकालीन भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, जूलै २०१५.
- ५) महाजन व्ही.डी., मध्ययुगीन भारत का इतिहास, एस.चंद पब्लिकेशन, दिल्ली.
- ६) बिरादार टी.के., मोगलकालीन भारत, रत्नदीप बुक सेंटर, उदगीर, १९९५.
- ७) देशमुख मा.म., मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विश्वभारतीय प्रकाशन, नागपुर १९९८.
- ८) सोमनाथ रोडे, मध्ययुगीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास, पिंपळापुरे अँड कं. पब्लिशअर्स, नागपूर १९९७.
- ९) केशेद्रीवार, मध्ययुगीन भारत, विद्या प्रकाशन, नागपुर.
- १०) Sharma S.R., Mughal Empire in India, Agra.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year

Semester – IV

History of Mediaeval India (1526 to 1707A.D.)

Paper – VII

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		Total Marks -75	
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks		Period	Marks
1)	<u>Economy.</u> Rural Economy, Agricultural, production, Management of Water resources. Urban Economy-Land revenue system, crafts, Industries, Trade & Commerce	10	15
2)	<u>Society.</u> The villege community, Peasantry, Agricultural labour & slave, craftsmen, Artians, urben social structure.	15	20
3)	<u>States of Women.</u> Women's rights, parada, Dasi & sati,	10	15
4)	<u>Religion.</u> Sufi, sant tradition, Bhakti Movement.	10	10
5)	<u>Art & Articturacture.</u> Taj Mahal, Bibika Makbara, Jama Masjid (Delhi), Red fort, Fatehapur Shikri.	10	15

Books for Reference

- १) भिडे गजानन, नलावडे, नाईकनवरे, मध्ययुगीन भारत, फडके प्रकाशन, कोल्हापुर, २००२.
- २) आचार्य धनंजय, भारताचा इतिहास, (प्रारंभ ते १७६१), श्री. साईनाथ प्रकाशन, नागपूर, २००९.
- ३) कठारे अनिल, मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, १००० ते १७०७ प्रशांत पब्लिकेशन्स, जळगाव, २०१३.
- ४) कठारे अनिल, मोगलकालीन भारताचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन जळगाव, जूलै २०१५.
- ५) महाजन व्ही.डी., मध्ययुगीन भारत का इतिहास, एस.चंद पब्लिकेशन, दिल्ली.
- ६) बिरादार टी.के., मोगलकालीन भारत, रत्नदीप बुक सेंटर, उदगीर, १९९५.
- ७) देशमुख मा.म., मध्ययुगीन भारताचा इतिहास, विश्वभारतीय प्रकाशन, नागपुर १९९८.
- ८) सोमनाथ रोडे, मध्ययुगीन भारताचा राजकीय व सांस्कृतिक इतिहास, पिंपळापुरे अँड क. पब्लिशअर्स, नागपूर १९९७
- ९) केशेद्रीवार, मध्ययुगीन भारत, विद्या प्रकाशन नागपुर.
- १०) Sharma S.R., Mughal Empire in India, Agra.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year

Semester – III

OR Paper -History of Maratha (1630-1707 A.D.)

Paper V

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Period	Total Marks -75
1) <u>Source Material for the study.</u> Archeological & Literary	10	10
2) <u>Rise of Maratha Power</u> Causes, shahajiraje Bhosle & Jijau, Chattrapati Shivaji Maharaj & his struggle with Adilshahi And Mughal.	10	15
3) <u>Chattrapati Shivaji Maharaj</u> Chattrapati shivaji Maharaj & Foreign Powers, Coronations, Karnatak Expedition, & his Religious Policy.	10	20
4) <u>Chattrapati Sambhaji Maharaj</u> Relation with Mughal, Adilshahi, Kutubshahi, Portuguese, British and Siddi.	15	15
5) <u>Maratha War of independence</u> Contribution of chattrapati Rajaram, Maharani Tarabai, Santaji Ghorpade & Dhanaji Jadhav, Significance of war.	10	15

Books for Reference

- १) भावे वा.कृ., शिवकालीन महाराष्ट्र, पूणे, वरदा प्रकाशन, प्रा.लि. १९९८.
- २) कुलकर्णी अ.रा.व खरे ग.ह., (संपा.) मराठ्यांचा इतिहास, खंड -१, नागपुर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, १९८४.
- ३) देशपांडे प्र.न., मराठ्यांचा उदय आणि उत्कर्ष, पूणे, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, २००१.
- ४) कोलारकर श.गो., मराठ्यांचा इतिहास, नागपूर, श्री. मंगेश प्रकाशन, १९९५.
- ५) गवळी पी.ए., मराठ्यांचा इतिहास, औरंगाबाद, कैलास पब्लिकेशन्स, १९९९.
- ६) पवार जयसिंगराव, मराठी सत्तेचा उदय, पूणे, निराली प्रकाशन, १९९६.
- ७) बिरादार टी.के., मराठ्यांचा इतिहास, लातूर, विद्याभारती प्रकाशन, २०००.
- ८) मारडीकर मदन, मराठ्यांचा इतिहास, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, जून २००८.
- ९) सावळे दिपा, मराठ्यांचा इतिहास, एज्युकेशन पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद २०१३.
- १०) खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्राचा इतिहास-मराठा कालखंड- भाग -१ शिवकाळ (१६३० ते १७०७ इ.) महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ मुंबई. नोव्हेंबर २००६.
- ११) कोंडेकर आर.एस., मराठ्यांचा इतिहास, लातूर, अरुणा प्रकाशन, ०६ जून २०१४.
- १२) Kulkarni A.R., Maharashtra in the age of Shivaji.
- १३) Joshi P.S. Chatrapati Sambhaji.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History Effective from June – 2017

B.A. Second Year Semester – IV

OR Paper- History of Maratha (1630-1707 A.D.)

Paper V

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &			
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Total Marks -75	Period	Marks
1) <u>Military System</u> Soldier, fort, Nevi.		10	10
2) <u>Administration</u> Central, Provincial & Rural.		10	15
3) <u>Economic & Social Condition</u> 1) <u>Economic Condition -</u> Land, Water Management (Dam, Tank, Talaw, Well) Land revenue, Source of income, Chouthai and Sardeshmukhi. 2) <u>Social Condition –</u> Vatandar, Balutedar, Alutedar, Wetbigari, Status of Women, Marriage System and Women's Education.		15	20
4) <u>Industries & Trade.</u> <u>Industries</u> - Salt, cloth, ship, glass, paper & fishery. <u>Trade-</u> Market Place (Trading Market) Trade Center, Commodities(Goods), Currency.		10	15
5) <u>Religion & culture.</u> Maharashtra Dharma. Festival-fairs. Daivate- vithoba, Tulja Bhawani, Khandoba, Mahalaxmi, Superstitious, Rural goddess.		10	15

Books for Reference

- १) भावे वा.कृ., शिवकालीन महाराष्ट्र, पूणे, वरदा प्रकाशन, प्रा.लि. १९९८.
- २) कुलकर्णी अ.रा.व खरे ग.ह., (संपा.) मराठ्यांचा इतिहास, खंड -१, नागपुर, महाराष्ट्र विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ, १९८४.
- ३) देशपांडे प्र.न., मराठ्यांचा उदय आणि उत्कर्ष, पूणे, स्नेहवर्धन पब्लिशिंग हाऊस, २००१.
- ४) कोलारकर श.गो., मराठ्यांचा इतिहास, नागपुर, श्री. मंगेश प्रकाशन, १९९५.
- ५) गवळी पी.ए., मराठ्यांचा इतिहास, औरंगाबाद, कैलास पब्लिकेशन्स, १९९९.
- ६) पवार जयसिंगराव, मराठी सत्तेचा उदय, पूणे, निराली प्रकाशन, १९९६.
- ७) बिरादार टी.के., मराठ्यांचा इतिहास, लातूर, विद्याभारती प्रकाशन, २०००.
- ८) माडीकर मदन, मराठ्यांचा इतिहास, औरंगाबाद, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, जून २००८.
- ९) सावळे दिपा, मराठ्यांचा इतिहास, एज्युकेशन पब्लिशर्स अॅन्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद २०१३.
- १०) खोबरेकर, वि.गो. महाराष्ट्राचा इतिहास-मराठा कालखंड- भाग -१ शिवकाळ (१६३० ते १७०७ इ.) महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ मुंबई. नोव्हेंबर २००६.
- ११) कठारे अनिल व घोडके जयश्री शिवकालीन महाराष्ट्र अल्फा पब्लिकेशन नांदेड.
- १२) कुलकर्णी अ.रा., शिवकालीन महाराष्ट्र, राजहंस प्रकाशन,पूणे, १९९७.
- १३) कोंडेकर आर.एस., मराठ्यांचा इतिहास, लातूर, अरुणा प्रकाशन, ०६ जून २०१४.
- १४) Kulkarni A.R., Maharashtra in the age of Shivaji.
- १५) Joshi P.S. Chatrapati Sambhaji.
- १६) Sardesai Govind Sakharam New History of the Maratha Vol.1

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year

Semester – III

History of British India (1757 to 1857 A.D.)

Paper – VI

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Total Marks -75	
	Period	Marks
1) <u>Establishment of British Rule.</u>	15	20
Adevent of the European powers, British-French Conflict, Battle of Plassey & Buxar.		
2) <u>Robert Clive.</u>	10	15
Internal reforms and dual Government system.		
3) <u>Expansion of British Rule.</u>	15	20
Ideologies of expansion, Warren Hastings, Lord Cornwallis, Lord Wellesly, Lord Hastings & Lord Dalhousie.		
4) <u>Consolidation of British Rule.</u>	15	20
Internal Reforms of Lord Bentinck & Lord Dalhousie.		

Books for Reference

- १) कठारे अनिल, आधुनिक भारताचा इतिहास, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, २०१७.
- २) कठारे अनिल, ब्रिटीशकालीन भारताचा इतिहास, एज्युकेशन पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ३) खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्रातील स्वातंत्र्य लढे, मुंबई. म.रा.सा.व.संस्कृती मंडळ, १९९४.
- ४) वैद्य सुमन व कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७५७-१८५७), नागपूर, साईनाथ प्रकाशन, २०१२.
- ५) सातभाई श्रीनिवास, आधुनिक भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ६) पवार जयसिंगराव, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, निराली प्रकाशन, पुणे, २०१३.
- ७) दीक्षित ना.सी., भारताचा इतिहास (१५२६-१९४७) पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स, नागपूर २००५.
- ८) ग्रोवर बि.एस., बेल्हेकर के.एन. आधुनिक भारताचा इतिहास एस चंद आणि कंपनी नवी दिल्ली, संशोधित संस्करण, २०१४.
- ९) तांबोळी एन.एस., व्ही.पी. पवार, आधुनिक भारत (१७५० ते २००९) पूणे निराली प्रकाशन, फेब्रु. २०१०.
- १०) केशवरीवार के.मु., अर्वाचीन भारत पडगीलवार प्रकाशन, नागपूर, १९७०.
- ११) ढवळे प्र.क., अर्वाचीन भारताचा इतिहास, विद्या प्रकाशन नागपूर, १९७३.
- १२) देशपांडे प्र.न., अर्वाचीन भारत (इ.स. १७१३ ते १९५७), कॉन्टीनेन्टल प्रकाशन, पूणे, १९७६.
- १३) Mahajan V.D., The Nationalist movement in India, sterling publishers, New Delhi.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year

Semester – IV

History of British India (1757 to 1857 A.D.)

Paper – VIII

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Total Marks -75	
	Period	Marks
1) <u>Economic Changes.</u>	15	20
Land revenue system-Permanent settlement, Rayatwari and Mahalwari system, commercialization of Agriculture, De-industrialization & its effects.		
2) <u>Education & Press.</u>	10	15
Educational activities of Christian Missionaries, Education Policy of British Government , press.		
3) <u>Indian Economy.</u>	15	20
Trade, Agriculture and Industry.		
4) <u>Popular Resistance to company's rule.</u>	15	20
Early uprising, Outbreak of 1857- its causes, course and results.		

Books for Reference

- १) कठारे अनिल, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७५७-१८५७), जळगाव, प्रशांत पब्लिकेशन्स, २०१३.
- २) कठारे अनिल, ब्रिटीशकालीन भारताचा इतिहास, एज्युकेशन पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ३) खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्रातील स्वातंत्र्य लढे, मुंबई. म.रा.सा.व.संस्कृती मंडळ, १९९४.
- ४) वैद्य सुमन व कोठेकर शांता, आधुनिक भारताचा इतिहास (१७५७-१८५७), नागपूर, साईनाथ प्रकाशन, २०१२.
- ५) सातभाई श्रीनिवास, आधुनिक भारताचा इतिहास, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- ६) पवार जयसिंगराव, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीचा इतिहास, निराली प्रकाशन, पुणे, २०१३.
- ७) दीक्षित ना.सी., भारताचा इतिहास (१५२६-१९४७) पिंपळापुरे अँड कंपनी पब्लिशर्स, नागपुर २००५.
- ८) ग्रोवर बि.एस., बेल्हेकर के.एन. आधुनिक भारताचा इतिहास एस चंद आणि कंपनी नवी दिल्ली, संशोधित संस्करण २०१४.
- ९) तांबोळी एन.एस., व्ही.पी. पवार आधुनिक भारत (१७५० ते २००९) पूणे, निराली प्रकाशन, फेब्रु. २०१०.
- १०) केशेड्वीवार के.मु., अर्वाचीन भारत, पडगीलवार प्रकाशन, नागपुर, १९७०.
- ११) ढवळे प्र.क., अर्वाचीन भारताचा इतिहास, विद्या प्रकाशन, नागपुर, १९७३.
- १२) देशपांडे प्र.न., अर्वाचीन भारत (इ.स. १७१३ ते १९५७), कॉन्टीनेन्टल प्रकशन, पूणे, १९७६.
- १३) Mahajan V.D.,The Nationalist movement in India,sterling publishers,New Delhi.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year
Semester – III

OR Paper- Socio- Religious Reform Movement in India

Paper – VI

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Period	Total Marks -75
1) Reform movement Cause's effects and its Impacts on Society.	15	20
2) Socio-religious reform movements Brahomo Samaj, Arya Samaj, Thiosophical Society, Ramkrishna Mission.	10	15
3) Social Reform Movements Manavdharm Sabha, Paramhans Sabha Satyashodak Samaj, Prarthana Samaj, Indian National Social Conference, Muslim, Sikh and Parshi.	15	20
4) Non Brahmin Movements Justice party, Dravid Munnetra Kazhagam, Shri Narayan Dharm Paripalam Yogam, Periyar Ramswami.	15	20

Books for Reference

- १) कठारे अनिल, महाराष्ट्रातील समाजसुधारक, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४
- २) गरुड अण्णासाहेब व सावंत बी.बी. महाराष्ट्राच्या समाज सुधारणेचा इतिहास, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, १९९५.
- ३) कोंडेकर आर.एस., रयतेचा राजा राजर्षी शाहू महाराज, अरुणा प्रकाश, लातूर, २०११.
- ४) कठारे अनिल, भारतातील सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, २०१५.
- ५) Wagh Sandesh, Socio-Political Conditions in the Nienettenth century India, Sandesh Publications, Mumbai, 2012
- ६) डोंगरे वसंत, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि इतिहास मिमांसा, देवयानी प्रकाशन, मुंबई, २०१४.
- ७) कठारे अनिल, वाघमारे महादेव व पाटील गौतम, महाराष्ट्रातील आंबेडकर चळवळीचा इतिहास, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, ऑगस्ट २००९.
- ८) कांबळे बी.सी., समग्र आंबेडकर चरित्र, खंड-१ ते १४ पूणे, सुगावा प्रकाशन, २००६-२००८.
- ९) कीर धनंजय, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९९२.
- १०) खैरमोडे चांगदेव, डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर, खंड १ ते १२ पुणे, सुगावा प्रकाशन, १९९२.
- ११) गाठाळ साहेबराव, आंबेडकर चळवळीचा इतिहास, औरंगाबाद, कैलास पब्लिकेशन्स, जानेवारी २०१०.
- १२) कठारे अनिल, फुले शाहू आंबेडकर, पुनम प्रकाशन, कंधार, २०११.
- १३) गाढे एस.बी., शाहू आंबेडकर विचारधारा, लातूर, ज्योतिचंद्र पब्लिकेशन, २०१७.
- १४) Tatke Nilam Maharashtraatil Samaj Sudharak.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year
Semester – IV

OR Paper -Socio- Religious Reform Movement in India

Paper – VIII

Credits – 03

Periods – 55

Marks 75

M.C.Q. + Theory, 10+30=40 Marks &		
Internal Marks - Test -15 Marks, Tutorial – 10 Marks, Seminar – 10Mark =35 Marks	Period	Total Marks -75
1) Movement for upliftment of women Mahatma Phule, Pandita Ramabai, D.K. Karve Hindu Code bill and Dr. B.R. Ambedkar.	15	20
2) Removal of Untouchability Mahatma Phule, Shahu Maharaj, M.K. Gandhi and Dr. B.R. Ambedkar.	10	15
3) Dr.B.R. Ambedkar Social, Religious & Labour Movement.	15	20
4) Educational Movement, Mahatma Phule,Shahu Maharaj, Dr. B.R. Ambedkar, Karmveer Bhaurao Patil, Sir Sayad Ahmed khan.	15	20

Books for Reference

- १) कठारे अनिल, महाराष्ट्रातील समाजसुधारक, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, औरंगाबाद, २०१४
- २) गरुड अण्णासाहेब व सावंत बी.बी. महाराष्ट्राच्या समाज सुधारणेचा इतिहास, कैलास पब्लिकेशन्स, औरंगाबाद, १९९५.
- ३) कोंडेकर आर.एस., रयतेचा राजा राजर्षी शाहू महाराज, अरुणा प्रकाश, लातूर, २०११.
- ४) कठारे अनिल, भारतातील सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव, २०१५.
- ५) Wagh Sandesh, Socio-Political Conditions in the Nineteenth century India, Sandesh Publications, Mumbai, 2012
- ६) डोंगरे वसंत, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि इतिहास मिमांसा, देवयानी प्रकाशन, मुंबई, २०१४.
- ७) कठारे अनिल, वाघमारे महादेव व पाटील गौतम, महाराष्ट्रातील आंबेडकर चळवळीचा इतिहास, औरंगाबाद, चिन्मय प्रकाशन, ऑगस्ट २००९.
- ८) कांबळे बी.सी., समग्र आंबेडकर चरित्र, खंड-१ ते १४ पुणे, सुगावा प्रकाशन, २००६-२००८.
- ९) कीर धनंजय, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, मुंबई, पॉप्युलर प्रकाशन, १९९२.
- १०) खैरमोडे चांगदेव, डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर, खंड १ ते १२ पुणे, सुगावा प्रकाशन, १९९२.
- ११) गाठाळ साहेबराव, आंबेडकर चळवळीचा इतिहास, औरंगाबाद, कैलास पब्लिकेशन्स, जानेवारी २०१०.
- १२) कठारे अनिल, फुले शाहू आंबेडकर, पुनम प्रकाशन, कंधार, २०११.
- १३) गाढे एस.बी., शाहू आंबेडकर विचारधारा, लातूर, ज्योतिचंद्र पब्लिकेशन, २०१७.
- १४) Tatke Nilam Maharashtraatil Samaj Sudharak.

Symple Question Paper

Faculty of Social Sciences

B.A. (Second Year) Examination

Oct./Nov. 2017

History

Paper – V

History of Medieval India (1526 to 1707 A.D.)

(MCQ+Theory)

Date: 07/02/2017

Time : 02:00p.m. to 04:00 p.m.

Time : 2hrs

Maximum Marks – 40

- N.B.** i) All question are Compulsory.
ii) All question carry equal Marks.
१) सर्व प्रश्न आवश्यक
२) सर्व प्रश्नांना समान गुण.

MCQ

i) Multipal Choice Questions :
बहुपर्यायी प्रश्न

10

- 1) Where is the 'Buland Darwaja' ?
a) Fathepur   b) Delhi   c) Agra   d) Hydrabad
बुलंद दरवाजा कोठे आहे ?
अ) फतेपुर   ब) दिल्ली   क) आग्रा   ड) हैद्राबाद
- 2) When did Babar die ?
a) 1526 A.D.   b) 1528 A.D.   c) 1530 A.D.   d) 1532 A.D.
बाबराचा मृत्यु केव्हा झाला ?
अ) इ.स. १५२६   ब) इ.स. १५२८   क) इ.स. १५३०   ड) इ.स. १५३२
- 3) ----- is Archaeological Sources
a) Nani   b) Akbarnama   c) Tujuk A Babari   d) None of them
----- हे पुरातत्वीय साधन आहे.
अ) नानी   ब) अकबरनामा   क) तुजुक ए बाबरी   ड) वरील पैकी नाही.
- 4) Aurangzeb died at -----
a) Ahmednager   b) Aurangabad   c) Bijapur   d) Golkonda
औरंगजेबाचा मृत्यू ----- येथे झाला.
अ) अहमदनगर   ब) औरंगाबाद   क) विजापूर   ड) गोवळकोंडा
- 5) Where is Situated the Bibi ka Makbara ?
a) Delhi   b) Fathepur Sikri   c) Kabul   d) Aurangabad
बेबी का मकबरा कोठे आहे.
अ) दिल्ली   ब) फतेपुर सिकरी   क) काबूल   ड) औरंगाबाद
- 6) Whose period was known as the 'Golden Age' of Medieval Period in India.
a) Akbar   b) Shah Jahan   c) Aurangzeb   d) Jahangir
कोणाचा कालखंड मध्ययुगीन भारताच्या इतिहासात 'सुवर्णकाळ' म्हणून ओळखला जातो.
अ) अकबर   ब) शाहजहान   क) औरंगजेब   ड) जहांगीर

// २ //

- 7) ----- is the founder of Mughal Empire
 a) Akbar   b) Aurangzeb   c) Babar   d) Shershah Suri
 -----हे मुगल साम्राज्याचे संस्थापक आहे.
 अ) अकबर   ब) औरंगजेब   क) बाबर   ड) शेरशहा सुरी
- 8) When did Aurangzeb die ?
 a) 1700 A.D.   b) 1707 A.D.   c) 1799 A.D.   d) 1526 A.D.
 औरंगजेबाचा मृत्यु केव्हा झाला ?
 अ) इ.स. १७००   ब) इ.स. १७०७   क) इ.स. १७९९   ड) इ.स. १५२६
- 9) Which is not Literary sources
 a) Fort   b) Babarnama   c) Akbarnama   d) all of above
 खालील पैकी कोणते लिखित साधन नाही.
 अ) किल्ला   ब) बाबरनामा   क) अकबरनामा   ड) वरील सर्व
- 10) In Mughal Administration Taluka chief was called as -----
 a) Subhedar   b) Shikedar   c) Foujdar   d) None of those
 मुगल प्रशासनात तालुका प्रमुखाला काय म्हणतात.
 अ) सुभेदार   ब) सीकेदार   क) फौजदार   ड) वरील पैकी नाही.

Theory

- Q. 2 Explain the archaeological sources of the History of Mediaeval India   10
 मध्ययुगीन भारताच्या इतिहासाची पुरातत्वीय साधने स्पष्ट करा.

Or
किंवा

Describe the Religious Policy of Akbar
 अकबराचे धार्मीक धोरण स्पष्ट करा.

- 3) Describe the Central Administration of the Mughals   10
 मुघल सत्तेच्या केंद्रीय प्रशासन व्यवस्थेचे वर्णन करा.

Or
किंवा

Write the Cause of downfall of Mughal Empire
 मुघल सत्तेच्या विनाशाची कारणे लिहा.

- 4) Write Short notes on (any two)   10
 1) Rajput & Mughal Relation.
 2) Bibi ka Makbara.
 3) Literary sources.
 4) Samrat Akbar.
कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा.
 १) रजपूत-मुगल संबंध.
 २) बीबी का मकबरा.
 ३) वाङ्मयीन.
 ४) सम्राट अकबर.

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

New syllabus of History
Effective from June – 2017

B.A. Second Year

Semester – III

Skill Enhancement Courses (SEC)

Tourism (SEC) - I

Credits – 02

Periods – 45

Marks 50

M.C.Q. + Theory, 5 + 20 = 25 Marks & Internal Marks - Test -15 Marks, Presentation – 10 Mark = 25			Total Marks - 50
		Period	Marks
1)	<u>Introduction of Tourism</u> Definitions, Historical background, Types, Nature and scope of tourism, Motivation of Tourism.	10	10
2)	<u>Development of Tourism</u> Purpose and importance, Sarjant committee, Maharashtra Tourism Development Corporation, Role of History in Tourism.	15	15
3)	<u>Transport and Accommodation</u> Transport – Nature, Travel agencies, Guide's Accommodation- nature and Types.	10	15
4)	<u>Planning and operation</u> Planning, Market, Advertising.	10	10

Book for Reference :-

- १) कठारे अनिल, साखरे विजया व पाटील गौतम, पुरातत्व विद्या वस्तु संग्रहालयशास्त्र आणि पर्यटन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, मार्च २०११.
- २) साखरे विजया, ऐतिहासिक पर्यटन, अक्षरलेखन प्रकाशन, सोलापूर, २०१२.
- ३) महाजन शां.ग. दफ्तरखाने आणि वस्तु संग्रहालये, पुणे, पुणे विद्यार्थी वस्तीगृह प्रकाशन, जून २०१२.
- ४) Mr. Dulari Qureshi, T.V. Pathy Stone Sculpture in the History Museum Marathwada University, Aurangabad, 1984.
- ५) Education of Bhokardan 1973 Nagpur University & Marathwada University, 1974.
- ६) अनिल कठारे, विजया साखरे, मंदिरे आणि मुर्तीशिल्प, अल्फा पब्लिकेशन नांदेड. २००८.
- ७) गो.नी. दांडेकर, महाराष्ट्र दर्शन, मृण्मयी प्रकाशन, पुणे, २००९.
- ८) अनिल कठारे, भारतीय कला आणि स्थापत्य खंड दुसरा, पुनम प्रकाशन, कंधार.
- ९) विकास पर्यटन मार्गदर्शिका महाराष्ट्र, पृथ्वीराज प्रकाशन, तेर, (ता. उस्मानाबाद).
- १०) एस.बी. शिंदे, पर्यटन भूगोल, फडके बुक हाऊस, पुण, २०००.
- ११) शैला कामत, संपूर्ण महाराष्ट्र, उन्मेश प्रकाशन, चंद्रनिल अपार्टमेंट पुणे.

**Swami Ramanand Teerth Marathwada University,
Nanded**

**New syllabus of History
Effective from June – 2017**

**B.A. Second Year
Semester – IV**

Skill Enhancement Courses (SEC)

Tourism (SEC) - II

Credits – 02

Periods – 45

Marks 50

M.C.Q. + Theory, 5 + 20 = 25 Marks &

Internal Marks - Test -15 Marks, Presentation – 10 Mark = 25

Total Marks - 50

	Period	Marks
1) <u>Caves & Temples</u>	10	10
1) Caves – Ajintha, Ellora, Shihur, Mahur. 2) Temples – Hottel, Aunda Nagnath, Parali Vaijanath.		
2) <u>Fort's</u>	15	15
Dev giri, Kandhar, Mahur, Udgir.		
3) <u>Memorials</u>	10	15
Bibi ka Makbara, Gurudwara, Golghumat, Chaitybhumi.		
4) <u>Museums</u>	10	10
Ter, Mhaur, Bhaddarpura, Aurangabad.		

Book for Reference :-

- १) कठारे अनिल, साखरे विजया व पाटील गौतम, पुरातत्व विद्या वस्तु संग्रहालयशास्त्र आणि पर्यटन, विद्या बुक्स पब्लिशर्स, मार्च २०११.
- २) साखरे विजया, ऐतिहासिक पर्यटन, अक्षरलेण प्रकाशन, सोलापूर, २०१२
- ३) महाजन शां.ग., दफ्तरखाने आणि वस्तु संग्रहालये, पुणे, पुणे विद्यार्थी वस्तीगृह प्रकाशन, जून २०१२.
- ४) कठारे अनिल, मराठवाडयातील लेणी, कल्पना प्रकाशन, नांदेड, २००१
- ५) गजानन पाटील, अशोक साबणे, व अनिल कठारे प्राचीन शिव आणि जैन मंदीरे, पूनम प्रकाशन, कंधार, २०१२
- ६) Mr. Dulari Qureshi, T.V. Pathy Stone Sculpture in the History Museum Marathwada University, Aurangabad, 1984.
- ७) Education of Bhokardan 1973 Nagpur University & Marathwada University, 1974.
- ८) अनिल कठारे, विजया साखरे, मंदीरे आणि मुर्तीशिल्प, अल्फा पब्लिकेशन नांदेड, २००८.
- ९) गो.नी.दांडेकर, महाराष्ट्र दर्शन, मृण्मयी प्रकाशन, पुणे, २००१.
- १०) कठारे अनिल, भारतीय कला आणि स्थापत्य खंड दुसरा, पुनम प्रकाशन, कंधार.
- ११) कठारे पुनम, महाराष्ट्रातील किल्ले एज्युकेशनल पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्युटर्स, औरंगाबाद, २०१४.
- १२) विकास पर्यटन मार्गदर्शिका महाराष्ट्र, पृथ्वीराज प्रकाशन, तेर, (ता. उस्मानाबाद).
- १३) एस.बी. शिंदे, पर्यटन भूगोल, फडके बुक हाऊस, पुणे, २०००.
- १४) शैला कामत, संपूर्ण महाराष्ट्र, उन्मेश प्रकाशन, चंद्रनिल अपार्टमेंट, पुणे.

Symple Question Paper
Faculty of Social Sciences
B.A. (Second year) Examination
Oct/Nov. 2017
Skill Enhancement Courses (SEC)
Tourism (SEC) - I

Date: 07/02/2017

Time : 2:00 to 3.15pm

Time : 1.15 hrs

Maximum Marks - 25

- N.B. i) All Question are Compulsory
ii) All question carry equal Marks.
1) सर्व प्रश्न आवश्यक
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण

MCQ

- i) Multiple Choice Question s: 05

Q. 1 How does tourism help to the Nation ?

- a) Satisfaction   b) Foreign Currency   c) Happiness   d) Enthusiasm

पर्यटनामुळे राष्ट्राला काय फायदा मिळतो ?

- अ) समाधान   ब) परकीय चलन   क) आनंद   ड) उत्साह

2. What Kind of resources were used in Ancient India for travelling ?

- a) By walking   b) By Railway   c) By Bus   d) Airplane

प्राचीन भारतात वाहतुकीसाठी कोणत्या साधनाचा वापर होत असे?

- अ) पायी चालणे   ब) रेल्वे   क) बस   ड) विमान

3. .... is the fastest source of Tourism in Modern Times.

- a) Bus   b) Railway   c) Aeroplane   d) All of above

सद्यपरिस्थितीत पर्यटनाचे ----- हे जलद साधन आहे.

- अ) बस   ब) रेल्वे   क) विमान   ड) वरील पैकी सर्व

4. By whom adventurous tourism is performed ?

- a) Coward men   b) Merry men   c) Adventurous men   d) None of above

साहसप्रधान पर्यटन कोणाकडून होतात ?

- अ) भिड्या व्यक्तीकडून   ब) आनंददायी व्यक्तीकडून   क) धाडसी व्यक्तीकडून   ड) यापैकी नाही

5. Which committee was formed in 1945 A.D. for tourism ?

- a) Sarjent committee   b) Middle Tourism Committee
c) Tourism Transport Committee   d) Tourism Administration Committee

पर्यटनासाठी इ.स. १९४५ मध्ये कोणती कमिटी नियुक्त करण्यात आली ?

- अ) सार्जेंट कमिटी
ब) मध्ययुगीन पर्यटन कमिटी
क) पर्यटन वाहतूक कमिटी
ड) पर्यटन प्रशासन कमिटी

Theory Question

Q.2 What is the definition of Tourism & write the historical background of tourism 10

पर्यटनाची व्याख्या सांगून पर्यटनाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी लिहा. ?

OR

किंवा

Write in detail the types of Tourism

पर्यटनाचे प्रकार सविस्तर लिहा.

Q.3 Write a short note on Any Two 10

- 1) Significance of Tourism.
- 2) Scope of Tourism in 'Modern Times'.
- 3) Sarjent Committee.
- 4) Advertising & Tourism.

कोणत्याही दोनवर थोडक्यात टिपा लिहा.

- १) पर्यटनाचे महत्त्व.
- २) पर्यटनाची व्याप्ती.
- ३) सार्जेंट कमिटी.
- ४) जाहिरात आणि पर्यटन.